

Rada
Európskej únie

V Bruseli 20. júla 2022
(OR. en)

11554/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0210(COD)**

ENV 768
STATIS 31
ECO 72
FIN 842
CODEC 1160

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	11. júla 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 329 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 691/2011, pokiaľ ide o zavedenie nových modulov týkajúcich sa environmentálnych ekonomických účtov

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 329 final.

Príloha: COM(2022) 329 final

V Bruseli 11. 7. 2022
COM(2022) 329 final

2022/0210 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 691/2011, pokiaľ ide o zavedenie nových modulov
týkajúcich sa environmentálnych ekonomických účtov**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 691/2011 zo 6. júla 2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch¹ sa stanovuje spoločný rámec na zber, zostavovanie, zasielanie a vyhodnocovanie európskych environmentálnych ekonomických účtov. Nariadenie bolo zmenené nariadením (EÚ) č. 538/2014². Nariadenie zahŕňa šesť modulov: účty emisií do ovzdušia, dane súvisiace so životným prostredím podľa hospodárskej činnosti, účty materiálových tokov v rámci celého hospodárstva, účty výdavkov na ochranu životného prostredia, účty odvetvia environmentálnych tovarov a služieb, ako aj účty fyzických tokov energie.

V článku 10 nariadenia je uvedený zoznam možných nových modulov, ktoré možno zaviesť neskôr na základe návrhov Komisie. V tomto návrhu sa zavádzajú tri nové moduly týkajúce sa environmentálnych účtov, ktoré už sú uvedené v článku 10: účty týkajúce sa lesov, ekosystémové účty a účty týkajúce sa environmentálnych dotácií a podobných transferov.

Hlavným cieľom návrhu je rozšíriť rozsah európskych environmentálnych ekonomických účtov s cieľom zabezpečiť lepšie informácie na účely Európskej zelenej dohody, stratégie rastu, ktorej cieľom je transformovať EÚ na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje.³

Environmentálne ekonomické účty sú viacúčelovým štatistickým rámcom, ktorý spája ekonomické a environmentálne informácie. Slúžia na meranie prínosu životného prostredia pre hospodárstvo a vplyvu hospodárstva na životné prostredie spôsobom, ktorý je konzistentný a zlučiteľný s makroekonomickými štatistikami (národnými účtami).

Používatelia analyzujú environmentálne ekonomické účty a využívajú ich na modelovanie a tvorbu výhľadov, ako aj na prípravu politických návrhov a na podávanie správ o vykonávaní politiky a o jej vplyve. Prostredníctvom nových modulov sa na tieto účely sprístupnia integrovanejšie súbory údajov.

V rámci ekosystémových účtov sa integruje rozmer biodiverzity a prírodného kapitálu so všeobecnými ekonomickými otázkami, ktoré sa týkajú rozdeľovania zdrojov a udržateľnosti. Účty týkajúce sa lesov slúžia osobitne na meranie lesnatej plochy a jej podielu, ktorý je k dispozícii na ťažbu dreva, a na sledovanie ich zmien v priebehu času. Účty týkajúce sa environmentálnych dotácií a podobných transferov slúžia na identifikovanie a kvantifikovanie domácich opatrení fiškálnej politiky a zdrojov z krajín mimo EÚ, ktoré podporujú Zelenú dohodu prostredníctvom ekonomických činností a produktov, pričom chránia životné prostredie a ochraňujú prírodné zdroje.

¹ Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2011, s. 1.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 538/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 691/2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch (Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014, s. 113).

³ COM(2019) 640 final.

Tri navrhované moduly zodpovedajú medzinárodným štatistickým normám a opierajú sa o ne: centrálny rámec systému environmentálnych ekonomických účtov (SEEA) a ekosystémové účty SEEA⁴. Štatistická komisia Organizácie Spojených národov prijala základný rámec SEEA ako medzinárodnú štatistickú normu na svojom 43. zasadnutí vo februári 2012 a ekosystémové účty SEEA na svojom 52. zasadnutí v marci 2021. Nové moduly sú úplne v súlade so SEEA.

Už niekoľko rokov mnohé členské štáty získavajú skúsenosti so zostavovaním a vykazovaním účtov týkajúcich sa lesov a údajov o environmentálnych dotáciách a podobných transferoch. Prebieha to prostredníctvom dobrovoľných zberov údajov Komisiou (Eurostatom) a prostredníctvom pilotných štúdií, ktoré pomohli otestovať uskutočniteľnosť zavedenia ekosystémových účtov v rámci EÚ. Tieto skúsenosti boli odovzdané všetkým ďalším členským štátom.

Pokiaľ ide o účty týkajúce sa environmentálnych dotácií a podobných transferov, niektoré požiadavky už sú zahrnuté prostredníctvom povinného vykazovania účtov výdavkov na ochranu životného prostredia. Komplexnejšie a efektívnejšie vykazovanie environmentálnych dotácií a podobných transferov bude vychádzať z týchto skúseností a po zavedení bude poskytovať údaje o transferoch požadovaných na účely účtov výdavkov na ochranu životného prostredia.

Tento návrh dopĺňa zmeny stanovené v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2022/125⁵. Prostredníctvom zmien rozsahu a lehôt na vykazovanie údajov v rámci súčasných modulov týkajúcich sa európskych environmentálnych ekonomických účtov sa zabezpečuje, aby údaje lepšie zodpovedali potrebám používateľov.

V návrhu sa takisto aktualizujú odkazy na vydanie európskeho systému účtov z roku 1995 (ESÚ 95). Nahrádzajú sa odkazmi na vydanie európskeho systému účtov z roku 2010 (ESA 2010), ktorý je stanovený v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013⁶.

Táto iniciatíva nie je súčasťou Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT).

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Nariadením (EÚ) č. 691/2011 sa stanovuje spoločný rámec na zber, zostavovanie, zasielanie a vyhodnocovanie environmentálnych ekonomických účtov v EÚ na účely vytvorenia satelitných účtov na doplnenie európskeho systému účtov (ESA 2010).

V odôvodnení 16 nariadenia sa uvádza, že sa vypracúvajú rôzne súbory environmentálnych ekonomických účtov, ktoré sú v rôznych štádiách zrelosti, a zdôrazňuje sa, že je potrebné prijať modulovú štruktúru, ktorá poskytne dostatočnú flexibilitu umožňujúcu napríklad zavedenie ďalších modulov.

V článku 3 nariadenia je uvedený zoznam modulov týkajúcich sa environmentálnych ekonomických účtov, ktoré sa majú zostavovať v rámci spoločného rámca. V prípade každého modulu sa v osobitnej prílohe k nariadeniu opisujú ciele, pokrytie, charakteristiky na

⁴ <https://seea.un.org/>.

⁵ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/125 z 19. novembra 2021, ktorým sa menia prílohy I až V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 691/2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch (Ú. v. EÚ L 20, 21.1.2022, s. 40).

⁶ Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1.

zostavovanie a vykazovanie údajov, prvý referenčný rok, periodicita a lehoty na zasielanie, ako aj vykazovacie tabuľky. Delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2022/125 sa aktualizovali prílohy v prípade existujúcich šiestich modulov týkajúcich sa európskych environmentálnych ekonomických účtov s cieľom skrátiť lehoty vykazovania niektorých údajov, doplniť do zoznamu viac charakteristík a zefektívniť vykazovacie tabuľky⁷.

V článku 10 nariadenia je uvedený zoznam nových modulov týkajúcich sa environmentálnych ekonomických účtov, ktoré možno zaviesť na základe návrhov Komisie, vrátane troch nových modulov uvedených v tomto návrhu. Tieto tri moduly sú okrem toho uvedené ako oblasti rozvoja v Európskej stratégii pre environmentálne ekonomické účty na roky 2019 – 2023, ktorú schválil Výbor pre Európsky štatistický systém⁸.

V článku 4 nariadenia sa stanovuje, že Komisia musí otestovať, či je možné zaviesť nové moduly týkajúce sa environmentálnych ekonomických účtov, a to prostredníctvom dobrovoľných pilotných štúdií vykonaných členskými štátmi. Preto sa v prípade troch navrhovaných modulov vykonalo niekoľko pilotných štúdií, ktorými sa otestovala uskutočniteľnosť zostavovania údajov. V prípade účtov týkajúcich sa lesov a v prípade environmentálnych dotácií a podobných transferov už niektoré členské štáty na dobrovoľnej báze zostavujú a vykazujú Komisii (Eurostatu) ročné údaje.

V rámci environmentálneho účtovníctva sa na zostavenie účtov využívajú existujúce údaje. Lepšie sa využijú informácie z existujúcich zberov údajov.

- **Súlad s ostatnými politikami EÚ**

Environmentálne ekonomické účty spájajú ekonomické a environmentálne informácie, pričom merajú prínos životného prostredia pre hospodárstvo a vplyv hospodárstva na životné prostredie. V tomto návrhu sa poskytujú informácie potrebné v rámci Európskej zelenej dohody prostredníctvom začlenenia hľadísk environmentálnej udržateľnosti na účely hospodárskej politiky. Údaje získané na základe tohto nariadenia prispievajú aj k ekologizačným iniciatívam v rámci európskeho semestra, pričom sa bude uplatňovať hľadisko udržateľnosti vo všetkých politikách EÚ a bude sa monitorovať Agenda 2030 Organizácie Spojených národov pre udržateľný rozvoj.

Návrh modulu účtov týkajúcich sa lesov je v súlade s politikami v oblasti klimatických a lesných zdrojov. V rámci Európskej zelenej dohody Komisia predstavila novú stratégiu EÚ pre lesy do roku 2030⁹ ako jednu zo svojich hlavných iniciatív. V stratégii sa uznáva ústredná a multifunkčná úloha lesov, ako aj prínos lesníctva (a celého hodnotového reťazca lesníctva) pri dosahovaní udržateľného a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 a zachovávaní životaschopných a prosperujúcich vidieckych oblastí. Okrem toho na rok 2023 oznámila legislatívnu iniciatívu na monitorovanie lesov a strategické plány. Modul účtov týkajúcich sa lesov podporuje stratégiu EÚ pre lesy do roku 2030 a budúcu iniciatívu na monitorovanie lesov a spája politiky v oblasti lesov s politikami v oblasti klímy, energetiky a biohospodárstva.

⁷ Ú. v. EÚ L 20, 31.1.2022, s. 40.

⁸

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/6191525/European+Strategy+for+Environment+Accounts/> (k dispozícii len v angličtine).

⁹ COM(2021) 572 final zo 16. júla 2021.

V rámci modulu ekosystémových účtov sa poskytujú údaje opisujúce pokrok dosiahnutý v jednom zo šiestich prioritných cieľov environmentálneho akčného programu do roku 2030¹⁰: ochrana, zachovanie a obnova biodiverzity a posilnenie prírodného kapitálu. Tento modul prispieva aj k monitorovaniu vykonávania plánu EÚ na obnovu prírody, ktorý je súčasťou stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030.

Hospodárske nástroje na kontrolu znečisťovania a manažment prírodných zdrojov, ako sú environmentálne dotácie, sú čoraz dôležitejšími nástrojmi politiky EÚ v oblasti životného prostredia a je značný záujem o získavanie ďalších informácií o ich využívaní a účinnosti. Modul týkajúci sa environmentálnych dotácií a podobných transferov prispieva k monitorovaniu vykonávania Európskej zelenej dohody. Zahŕňa to ekologizačné národné rozpočty, informovanie o skutočnej cene z hľadiska životného prostredia, podporu energetickej transformácie EÚ a cieľov EÚ v oblasti klímy do roku 2030, ako aj realizovanie politík v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, biodiverzity, odpadového hospodárstva a obehového hospodárstva.

V nariadení (EÚ) č. 549/2013 je stanovená aktuálna verzia európskeho systému účtov (ESA 2010) a európske environmentálne ekonomické účty by mali odkazovať na túto verziu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 338 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). V súlade s riadnym legislatívnym postupom Parlament a Rada prijímajú opatrenia na zabezpečenie vypracovania štatistík s cieľom umožniť, aby EÚ vykonávala svoju úlohu. Štatistiky musia spĺňať určité štandardy nestrannosti, spoľahlivosti, objektívnosti, vedeckej nezávislosti, nákladovej efektívnosti a štatistickej dôverylosti bez nadmerného zaťažovania podnikov, orgánov a občanov.

Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť medzinárodnú porovnateľnosť environmentálnych ekonomických účtov prostredníctvom rozšírenia rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 691/2011 o ďalšie moduly uvedené v článku 10. V tomto článku sa výslovne stanovuje, že možno dopĺňať nové moduly, a uvádza sa zoznam možností. Prvé tri moduly uvedené na zozname už boli doplnené v rámci nariadenia (EÚ) č. 538/2014.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Zásada subsidiarity sa uplatňuje v tej miere, že návrh nepatrí do výlučnej právomoci EÚ.

Opatrenia na úrovni EÚ sú odôvodnené. Po prvé, európske štatistiky musia byť porovnateľné medzi členskými štátmi, aby sa mohli odvodiť úhrny za EÚ, ktoré sa vypočítajú na základe úhrnov členských štátov. Po druhé, životné prostredie má nadnárodný rozsah a charakter. A po tretie, niektoré spôsoby využitia environmentálnych ekonomických účtov presahujú hranice EÚ (napríklad ciele v oblasti udržateľného rozvoja), a preto EÚ musí uplatňovať globálne normy.

¹⁰ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/591 zo 6. apríla 2022 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 114, 12.4.2022, s. 22).

Navrhovaný akt sa týka záležitosti Európskeho hospodárskeho priestoru, a preto by sa mal rozšíriť na EHP.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality.

Členské štáty musia vypracúvať nové environmentálne ekonomické účty pomocou spoločných špecifikácií na základe medzinárodných noriem SEEA a následne údaje zasielať Komisii (Eurostatu) na účely overenia správnosti a šírenia.

V súlade so zásadou proporcionality navrhované nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie svojho cieľa.

- **Výber nástroja**

Nariadenie je najvhodnejším nástrojom so zreteľom na cieľ a obsah návrhu, ako aj so zreteľom na skutočnosť, že sa ním mení existujúce nariadenie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Na základe štandardov Komisie sa postupovalo podľa systému Eurostatu na posúdenie existujúcich právnych predpisov vrátane hodnotenia európskeho štatistického programu¹¹, pričom tento systém tvoril hlavnú súčasť celého procesu. Okrem toho sa každoročne realizujú zisťovania, aby sa zistili podrobnejšie informácie o používateľoch, ich potrebách a miera ich spokojnosti so službami Eurostatu. Eurostat využíva výsledky hodnotenia na zlepšenie procesov na tvorbu štatistických informácií a výstupov. Výsledky tvoria podklady rôznych strategických plánov, ako je pracovný program a plán riadenia Eurostatu.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Návrh bol prerokovaný s Európskym štatistickým systémom a technické podrobnosti so zostavovateľmi údajov a používateľmi prostredníctvom písomných konzultácií. Návrh bol prerokovaný aj v rámci osobitných a pracovných skupín pre environmentálne ekonomické účty a pre peňažné environmentálne štatistiky a účty v máji 2020 a v máji 2021. Základné otázky boli navyše prerokované na zasadnutiach riaditeľov pre odvetvové a environmentálne štatistiky a účty v júli a októbri 2021. Písomná konzultácia s tou istou skupinou sa uskutočnila aj v decembri 2021. Všetky tieto konzultácie viedli k technickým zlepšeniam a zjednodušeniam.

¹¹ Pracovný dokument útvarov Komisie Konečné hodnotenie Európskeho štatistického programu na roky 2013 – 2020 [SWD(2021) 383 z 15. decembra 2021], ktorý je sprievodným dokumentom k správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade o konečnom hodnotení Európskeho štatistického programu na roky 2013 – 2020 [COM(2021) 794 z 15. decembra 2021].

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Uskutočnila sa konzultácia Komisie (Eurostatu) s Výborom pre Európsky štatistický systém, pretože národné štatistické úrady zodpovedajú za koordináciu všetkých vnútroštátnych činností týkajúcich sa európskych štatistík.

- **Posúdenie vplyvu**

Posúdenie vplyvu sa považovalo za nepotrebné, a to z týchto dôvodov. Po prvé, nariadenie (EÚ) č. 691/2011 už existuje ako politický nástroj pre túto iniciatívu. Konkrétne v článku 10 sa výslovne stanovuje možnosť doplniť nové tematické účty, pričom sa uvádza zoznam možných modulov. Po druhé členské štáty s finančnou podporou Komisie (Eurostatu) vykonali približne 30 pilotných štúdií o nových témach (v súlade s článkom 4). Napokon za posledných päť rokov sa skúsenosti získavajú prostredníctvom dobrovoľných zberov údajov o účtoch týkajúcich sa lesov a environmentálnych dotácií. Možno vyvodiť záver, že existuje solídna základňa faktov a v priebehu rokov sa získali skúsenosti.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Komisia je pevne odhodlaná zjednodušiť alebo znížiť zaťaženie vždy, keď mení akékoľvek právne predpisy. Prostredníctvom environmentálneho účtovníctva sa získavajú vysokokvalitné štatistiky tak, že sa opätovne využívajú dostupné údaje a obmedzuje sa administratívne zaťaženie podnikov a verejnosti. Dosahuje sa to integráciou existujúcich zdrojových údajov a ich spájaním do robustných odhadov a ukazovateľov na základe medzinárodných noriem.

- **Základné práva**

Nevzťahuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrhom sa nemení vplyv nariadenia (EÚ) č. 691/2011 na rozpočet EÚ, najmä pokiaľ ide o vplyv vyplývajúci z článku 4.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

V článku 7 nariadenia (EÚ) č. 691/2011 sa od členských štátov požaduje, aby vypracovali správy o kvalite a aby ich zasielali Komisii (Eurostatu). Eurostat využíva správy o kvalite (okrem iných vstupov) na potvrdzovanie kvality zasielaných údajov. Pravidlá vypracúvania správ o kvalite sa budú uplatňovať aj na tri nové moduly.

Podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. 691/2011 Komisia každé tri roky predloží Parlamentu a Rade správu o vykonávaní nariadenia.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Tento návrh obsahuje tri články a jednu prílohu.

V článku 1 sa uvádzajú zmeny, ktoré sa majú zaviesť v nariadení (EÚ) č. 691/2011. Zmeny sú opísané v nasledujúcom texte.

– Článok 2 – Vymedzenie pojmov

V článku 2 ods. 7 až 9 sa vymedzujú účty týkajúce sa lesov, environmentálne dotácie a podobné transfery a ekosystémové účty.

– Článok 3 ods. 1 – Moduly

V písmenách g) až i) sa do zoznamu modulov týkajúcich sa európskych environmentálnych ekonomických účtov dopĺňajú tri nové moduly s odkazmi na prílohy, v ktorých sú uvedené ich ciele, pokrytie a povinnosti týkajúce sa vykazovania.

– Článok 3 ods. 4a – Delegované právomoci

V novom článku 3 ods. 4a sa Komisia splnomocňuje prijať delegovaný akt s cieľom rozhodnúť o tom, v prípade ktorých ekosystémových služieb, ktoré už sú zahrnuté vo vykazovacích tabuľkách v oddiele 5 prílohy IX, sa budú vykazovať peňažné hodnoty. Ustanovenia v prílohe IX uvádzajú ekosystémové služby vo fyzických a peňažných jednotkách. Ekosystémové služby v peňažných jednotkách budú tvoriť podmnožinu ekosystémových služieb vo fyzických jednotkách.

– Článok 5 ods. 2 – Zber údajov

Členské štáty môžu používať inovačné prístupy rozdielne od tých, ktoré už sú uvedené v článku 5 ods. 2.

– Článok 8 – Výnimky

Zahŕňa možnosť požiadať o výnimku z vykazovania údajov v prípade troch nových modulov.

– Článok 9 – Delegovací postup

Rozširujú sa delegované právomoci doplnením odkazu na nový článok 3 ods. 4a.

– Článok 10 – Podávanie správ a preskúmanie

Aktualizujú sa oblasti, ktoré treba zahrnúť do správy Parlamentu a Rade o vykonávaní tohto nariadenia.

– Príloha IV – Účty výdavkov na ochranu životného prostredia

Z prílohy IV sa vypúšťa charakteristika „transfery na účely ochrany životného prostredia (prijaté/platené)“, pretože sa bude zbierať v rámci novej prílohy VIII.

– Nové prílohy

Do nariadenia sa dopĺňajú tri nové prílohy: príloha VII, ktorá sa vzťahuje na účty týkajúce sa lesov, príloha VIII, ktorá sa vzťahuje na účty týkajúce sa environmentálnych dotácií a podobných transferov, a príloha IX, ktorá sa vzťahuje na ekosystémové účty.

– Odkazy na EÚ27 a ESA 2010

Všetky odkazy na „EÚ-28“ sa nahrádzajú výrazom „EÚ27“ a všetky odkazy na „ESÚ 95“ sa nahrádzajú výrazom „ESA 2010“.

V článku 2 návrhu sa zrušuje povinnosť členských štátov vykazovať údaje o transferoch na účely ochrany životného prostredia (stanovená v existujúcej prílohe IV, ktorá sa týka účtov výdavkov na ochranu životného prostredia), len čo sa poskytne komplexnejší a efektívnejší súbor údajov o environmentálnych dotáciách a podobných transferoch v zmysle prílohy VIII. Týmto sa zabráni dvojitému vykazovaniu.

V článku 3 sa stanovuje dátum nadobudnutia účinnosti a priama uplatniteľnosť tohto nariadenia. Článok 1 ods. 7 sa musí výnimočne uplatňovať od roku 2025, pretože zber charakteristiky „transfery na účely ochrany životného prostredia (prijaté/platené)“ v prílohe VIII sa začína až v roku 2025 (pozri oddiel 4 prílohy VIII).

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 691/2011, pokiaľ ide o zavedenie nových modulov týkajúcich sa environmentálnych ekonomických účtov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 338 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady 2022/591 zo 6. apríla 2022, ktorým sa stanovuje všeobecný environmentálny akčný program Únie do roku 2030¹², sa potvrdilo, že spoľahlivé informácie o základných trendoch, tlakoch a faktoroch zmeny v oblasti životného prostredia sú nevyhnutné na tvorbu a vykonávanie účinnej politiky a na posilnenie postavenia občanov. Mali by sa vyvíjať nástroje zamerané na zvýšenie verejného povedomia o vplyvoch ekonomickej činnosti na životné prostredie. Environmentálne ekonomické účty predstavujú jeden z týchto nástrojov.
- (2) V článku 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 691/2011¹³ sa stanovuje, že Komisia má Európskemu parlamentu a Rade predkladať správy o vykonávaní uvedeného nariadenia, pričom v prípade potreby a so zreteľom na zistenia pilotných štúdií, ktoré sú uvedené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 691/2011, má navrhnúť zavedenie nových modulov týkajúcich sa environmentálnych ekonomických účtov, ako sú transfery súvisiace so životným prostredím (dotácie), účty týkajúce sa lesov a účty týkajúce sa ekosystémových služieb.
- (3) Nové moduly majú priamo prispievať k plneniu politických priorít Únie, a to k ekologickému rastu a k efektívnemu využívaniu zdrojov.

¹² Ú. v. EÚ L 114, 12.4.2022, s. 22.

¹³ Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2011, s. 1.

- (4) Štatistická komisia Organizácie Spojených národov prijala základný rámec systému environmentálnych ekonomických účtov (ďalej len „SEEA“) ako medzinárodnú štatistickú normu na svojom 43. zasadnutí vo februári 2012 a ekosystémové účtovníctvo SEEA (kapitoly 1 až 7 opisujúce účtovný rámec a fyzické účty) na svojom 52. zasadnutí v marci 2021. Nové moduly stanovené týmto nariadením sú úplne v súlade so SEEA.
- (5) Únia v záujme plnenia svojich úloh vyplývajúcich zo zmlúv, najmä úloh súvisiacich so životným prostredím, udržateľnosťou a zmenou klímy, by mala mať k dispozícii relevantné, komplexné a spoľahlivé informácie. Rozhodovanie založené na faktoch si vyžaduje štatistiky, ktoré spĺňajú kritériá vysokej kvality, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009¹⁴, v súlade s ich cieľmi.
- (6) S cieľom lepšie monitorovať pokrok smerom k ekologickému, konkurencieschopnému a odolnému obehovému hospodárstvu a monitorovať pokrok pri dosahovaní cieľov v oblasti udržateľného rozvoja v kontexte Únie sú potrebné ďalšie údaje.
- (7) V záveroch Rady pre hospodárske a finančné záležitosti na tému európskych štatistík, ktorá sa konala 6. novembra 2020, sa podnecuje európsky štatistický systém, aby reagoval na vznikajúce dopyty po informáciách vyvolané Európskou zelenou dohodou vrátane tých, ktoré súvisia s prehodnotením a rozšírením programu európskych environmentálnych ekonomických účtov.
- (8) Európsky dvor audítorov v roku 2019 uverejnil osobitnú správu č. 2019/16 s názvom Európske environmentálne ekonomické účty: užitočnosť pre tvorcov politik je možné zlepšiť¹⁵. V uvedenej správe sa poukazuje na to, že je potrebné zabezpečiť úplnejšie údaje o lesoch a ekosystémoch, ako aj úplné vykonávanie účtov týkajúcich sa lesov.
- (9) V článku 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 691/2011 sa uvádza zoznam zdrojov, ktoré môžu členské štáty použiť na vypracovanie odhadu environmentálnych ekonomických účtov. S cieľom zabezpečiť flexibilitu a znížiť administratívne zaťaženie respondentov, národných štatistických úradov a iných vnútroštátnych orgánov, členským štátom by sa malo umožniť využívať inovačné prístupy. Členské štáty by mali vždy informovať Komisiu a poskytnúť jej podrobný opis kvality uvedených prístupov, aby Komisia mohla posúdiť kvalitu údajov.
- (10) Keďže Úniu v súčasnosti tvorí 27 členských štátov, je vhodné odkazovať na „EÚ27“.
- (11) Je potrebné aktualizovať zoznam možných budúcich európskych environmentálnych ekonomických účtov uvedených v článku 10 nariadenia (EÚ) č. 691/2011, aby sa zosúladiť so súčasnými politickými prioritami Únie.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

¹⁵ <https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=51214>.

- (12) Európsky systém účtov roku 1995 (ESÚ 95) bol nahradený Európskym systémom účtov 2010 (ESA 2010), ktorý bol stanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013¹⁶.
- (13) Systém ESA 2010 obsahuje referenčný rámec spoločných štandardov, vymedzení pojmov, klasifikácií a účtovných pravidiel na zostavovanie účtov členských štátov pre potreby Únie v oblasti štatistiky.
- (14) S cieľom zohľadniť súčasný stav vývoja metód oceňovania ekosystémových služieb právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie by sa mala delegovať na Komisiu, aby sa doplnilo nariadenie tak, že sa stanoví, v prípade ktorých ekosystémových služieb, ktoré už sú zahrnuté vo vykazovacích tabuľkách v oddiele 5 prílohy IX, treba vykazovať peňažné hodnoty, prvý referenčný rok, ako aj zoznam prijateľných metód na stanovenie uvedených peňažných hodnôt. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie viedla v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹⁷. V záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa predovšetkým všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (15) Keďže ciele tohto nariadenia, a to zavedenie nových modulov týkajúcich sa environmentálnych účtov do súčasného právneho rámca pre európske štatistiky o EEEA, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov konzistentnosti a porovnateľnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (16) Konzultovalo sa s Výborom pre európsky štatistický systém,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 691/2011 sa mení takto:

1. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body:

¹⁶ Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1 – 727.

¹⁷ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- „7. ‚účty týkajúce sa lesov‘ sú účty aktív týkajúce sa lesných zdrojov, ktoré zahŕňajú lesnú pôdu a drevo na lesnej pôde, ako aj účty ekonomickej činnosti v oblasti lesníctva a ťažby dreva;
8. ‚environmentálne dotácie a podobné transfery‘ sú bežné a kapitálové transfery, ako sú vymedzené v ESA 2010, ktoré sú určené na podporu činností zameraných na ochranu životného prostredia a zabezpečenie prírodných zdrojov a súvisiacich produktov;
9. ‚ekosystémové účty‘ sú súborom účtov, ktorý je navrhnutý tak, aby poskytoval konzistentné informácie o rozsahu a stave ekosystémov a o tokoch služieb z týchto ekosystémov do spoločnosti.“

2. Článok 3 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa dopĺňajú tieto písmená:

- „g) modul pre účty týkajúce sa lesov uvedené v prílohe VII;
- h) modul pre účty týkajúce sa environmentálnych dotácií a podobných transferov uvedené v prílohe VIII;
- i) modul pre ekosystémové účty uvedené v prílohe IX.“

b) Vkladá sa tento nový odsek 4a:

„4a. Komisia (Eurostat) vykoná štúdiu metodiky a uskutočniteľnosti so zreteľom na peňažné oceňovanie ekosystémových služieb. Na základe výsledkov tejto štúdie Komisia môže doplniť toto nariadenie, aby prostredníctvom delegovaného aktu vymedzila, v prípade ktorých ekosystémových služieb, ktoré už sú zahrnuté vo vykazovacích tabuľkách v oddiele 5 prílohy IX, treba vykazovať peňažné hodnoty, prvý referenčný rok, ako aj zoznam prijateľných metód na stanovenie uvedených peňažných hodnôt.“

3. V článku 5 ods. 2 sa dopĺňa toto znenie:

„d) akékoľvek iné relevantné zdroje, metódy alebo inovačné prístupy, pokiaľ umožňujú tvorbu štatistík, ktoré sú porovnateľné a v súlade s uplatniteľnými osobitnými požiadavkami na kvalitu.

Členské štáty, ktoré sa rozhodnú využiť zdroje, metódy alebo inovačné prístupy uvedené v písmene d), informujú Komisiu (Eurostat) v priebehu roka, ktorý predchádza referenčnému roku, v ktorom sa zdroj, metóda alebo inovačný prístup zavedie, a poskytnú podrobnosti týkajúce sa kvality získaných údajov.“

4. V článku 8 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Na účely získania výnimky podľa odseku 1 týkajúcej sa príloh VII, VIII a IX predloží dotknutý členský štát Komisii náležite odôvodnenú žiadosť najneskôr do [OPOCE, prosím vložte presný dátum, ktorý je 24 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia].“

5. Článok 9 sa mení takto:

a) Odseky 2 a 3 sa nahrádzajú takto:

„2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3 ods. 3, 4 a 4a sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 11. augusta 2011. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa

delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevzniesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 3 ods. 3, 4 a 4a môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.“

b) Odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 3 ods. 3, 4 a 4a nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

6. V článku 10 sa prvá zarážka nahrádza takto:

„– na zavedenie nových modulov týkajúcich sa environmentálnych ekonomických účtov, ako sú účty týkajúce sa vôd (kvalitatívne a kvantitatívne), účty týkajúce sa výdavkov na manažment zdrojov, dotácie alebo podporné opatrenia, ktoré by mohli byť škodlivé pre životné prostredie, a účty týkajúce sa odpadov,“.

7. V oddiele 3 prílohy IV sa vypúšťajú slová „transfery na účely ochrany životného prostredia (prijaté/platené)“.

8. V celom texte nariadenia a v prílohách sa všetky odkazy na „EÚ-28“ nahrádzajú výrazom „EÚ27“ a výraz „ESÚ 95“ sa nahrádza výrazom „ESA 2010“.

9. V nariadení (EÚ) č. 691/2011 sa dopĺňajú prílohy VII, VIII a IX, ako sú uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Údaje o transferoch na účely ochrany životného prostredia (prijaté/platené), ktoré sa predtým predkladali podľa prílohy IV, sa predkladajú podľa prílohy VIII. Členské štáty už neposkytujú údaje o transferoch na účely ochrany životného prostredia (prijaté/platené) podľa prílohy IV.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 1 ods. 7 sa uplatňuje od 1. januára 2025.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*